

ყველა მუშაკის მიხედვით

36

207

287

დაც
HCP

1

261

287

1

261

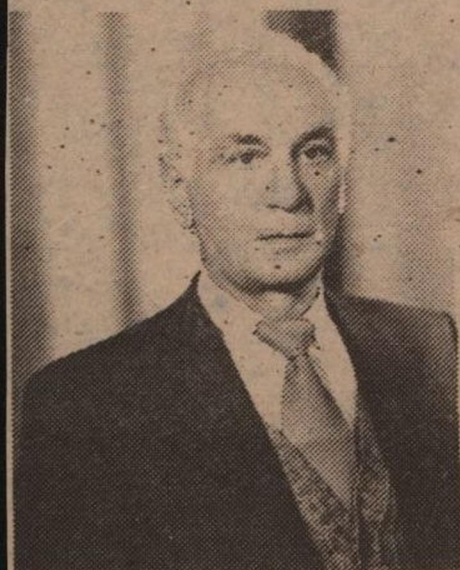
გეგმვა, დამუშავება, დამტკიცება
HCP

დასაქმებულია 14
16.01.2025

13.

● ვულცავთ!

რა დრო გასულა...

— ათი წლის წინათ ევროპის
იხსებინ. მფლობელთა თასის გა-
თამაშების ფინალში თბილისის
„დინამო“ გერმანიის „კარლ-
ცეისი“ დაამარცხა გერმანიაში
და თასი მოიგო. საქართველოს და
ის. დედაქალაქსაც არ ეძინა იმ საღა-
მოს დროებში და ტრანსპარან-
ტებით მოეფინა ხალხი თბილისის
ქუჩებს. ჩვენც შემოვაველეთ თვა-
ლი ქალაქს და დიდიმოდან რუსთა-
ნელის პროსპექტზე აღმოვჩნდით.
თავრობის სახლის წინ, გზის პი-
რამის, იდგა ნოდარ ნარსია, ცალი
ელი მალა შეემართა, მეორე-
რი კი სიხარულის ცრემლს იწმენ-
და.

ეს ის გულწრფელი ცრემლი
ყოფილა, რომელშიც მისი პიროვნება
და შემოქმედება ირეკლება.

ასევე გულწრფელად იმოდვა-
წა პოეტმა ორმოცი შემოქმედე-
ბითი წელი და თაბაღების სამოცი

ლის ქარშიაც... მოდა. ჯალარა რაა
ახეთი, როცა ტყვიებთან გითამა-
შია. რაო?.. თუ თმაში თოვლი
გაცვივია. ეს თეთრი ფერის არის
აღერისი. შენ კი რად ამბობ: „ბე-
რიკაცი ვარ“. — მამა ჩაგიუენა შიში
თვალეში“. — მიმართავს პოეტი
მამას ლექსში „მამაე ბატონო!“,
რაც პასუხია მამის წერილსა:
„მწერ თითქოს მოტყუდი, თითქოს
ბერდები, თითქოს ქვეყანა უნდა
დატოვო... არა და არა, არ მეშე-
ტები, ო, ღმერთმა ნუ ქნას, მა-
მაე ბატონო“.

ასე მარტივად, მაგრამ პოეტუ-
რად არის გადმოცემული წუთისო-
ფლის წარმავლობასთან ადამიანის
ქიდილი.

პოეტი ლირიკულ სამოსში ახ-
ვევს არა მარტო იმ ხტრიქონებს,
ჩვენს გმირ წინაპრებს რომ უძღ-
ვნის, არამედ ასეთსავე ლირიკულ
ელფერს აძლევს იმ ლექსსაც, რი-
თაც თანამედროვე ადამიანებს მი-
მართავს: „დრო აღარ არის მამლა-
უინწობის, კაცობრიობა გახცდა მაგ
ახაკს... გაქრობის შიში ერთად
იწონის, ხიროხიშას და მახთან
ნაგახაკს“.

საინტერესოა დიალოგი ბოტა-
ნიკურ ბაღში ნანახ იუდას ზესთან,
რომელიც ებრალება ყველგან და
ყველაფერში სიკეთის მაძებარ პო-
ეტს: „ფეხვები გტკივა, იუდას
ზეო, ო, საბრალო შენი ფეხვები...
თენდება დილა, იუდას ზეო, თუ
არ იტირე, არ დაგვეხსნები“.

ძნელია ნოდარ ნარსიას ლექ-
სიდან რაიმე ცალკე სტროფის ამ-
ოგლეჯა, რადგან იგი რომ იგრძნო,
ისევე მთლიანად და ერთი ამოსუნთ-
ქვით უნდა წაიკითხო და განიცა-

● მივმართავთ ყველა ოსს

დავდგათ ქართველ

„საძწიბნის“ სისტემაში მომუშა-
რომლები დიდ გულისტკივილს გამო-
ნილი მდგომარეობით. განსაკუთრებ-
პურიერდაპირისპირებით. ქართველ
მშურ ოჯახად მცხოვრებნი, დღეს მეს-
ლაპირისპირებულნი, ერთმანეთის მტ-
რებული ცუნტრის? რა თქმა უნდა,
ველები და არც ოსებისათვის.

მივმართავთ ყველა ოსს, დავდგე
მათთან ერთად ვიბრძოლოთ საქარ-
ვის, რამეთუ ზვალ ჩვენც გვქონდე-
ფალ საქართველოში ცხოვრებისა.

მოვუწოდებთ ცხინვალში მოქმე-
შეწყვიტონ ცეცხლი, რათა ხალხმა

- ზ. გოლოშვილი, ნ. გითა
- ვ. ჯაფარიძე, ც. ნოჩივა
- მ. აპთარაძე-ცარიტოვა
- შვილი, ა. გოგოლაძე, მ.
- ვი, რ. ხანიკაძე, მ.
- დ. ფილიპი, მ. პარაშუა
- გორიშვილი, მ. პარაოსა

● ინფორმა

ბონკურსში გაგა

ჩვენი გაზეთის მკითხველს ქარ-
აღბათ კარგად ახსოვს საქართვე-
ლოს ი. ჭავჭავაძის სახელობის თი-
წიგნის მოყვარულობა საზოგადო-

„ზენის სიყვარული“, 1991, 27 პიკ., № 6

● რეკლამა

პირადული მტრობა თუ სხვა რამ?

„ზენის სამყაროს“ შარშანდელ 11 ივლისის ნომერში (№ 13) დაიბეჭდა ვრცელი ანოტაცია, ხოლო შემდგომ „სოფლის ცხოვრებაში“ (1990, № 147) — ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორის, პროფესორ ელგუჯა ქვათაძის რეცენზია სათაურით „იყო ასეთი სოფელი“. მათში ობიექტურად იყო შეფასებული ღვაწლმოსილი მეცნიერის აკაკი თოფურიას ამავე სახელწოდების მოგონებები. (გამომცემლობა „მერანი“). წიგნი გამოსვლისთანავე დიდი ინტერესით წაეკითხეთ, რადგან სოფელთან გვაკავშირებს ჩვენი ბავშვობის განვლილი წლები. ამიტომაც კმაყოფილების გრძნობით გავიზიარეთ წიგნის შესახებ გამოთქმული შეხედულებანი, რომლებიც, დარწმუნებულნი ვართ, ყოველი მიუკერძოებელი მკითხველის საერთო შთაბეჭდილებას გამოხატავდა.

„ლიტერატურული საქართველოს“ წლებიდან 22 თებერვლის ნომერში (№ 8) დაბეჭდილმა აპოლონ ცანავას წერილმა „საქარო გასაუბრება აკაკი თოფურიასთან“ ჩვენი გულსწყრომა და აღშფოთება გამოიწვია წიგნის მთელი რიგი ადგილების უკიდურესი ტენდენციურობითა და ყალბად გაგების გამო. აქ მხოლოდ ერთ ადგილს მოვიტანთ, რაც განსაკუთრებით გვაღელვებს.

წიგნისადმი დართულ ბოლოსიტყვაობაში პატივცემული აკაკი თოფურია ყურადღებას ამახვილებს ერთ თავისთავად მნიშვნელოვან ფაქტზე. დასაბუთებულია მომხდარი ფაქტის კონკრეტული ადგილი და დრო.

გაზეთების გაყიდვისას, — კვითხულობთ ბოლო ნაწილში, — ვიღაცამ ყრუდ ჩაილაპარაკა: — ომის ინვალიდებს — ურიგოდ! იქვე დადგნენ საბრძოლო ორდენებითა და მედლებით მკერდამშვენებული მოხუცი ზეიდრები. — დადექით რიგში! — დაიძახა უცებ უდიერად უკანა მხრიდან წითური სახის ახალგაზრდა კაცმა და თან მიაყოლა: — დასაზვრეტი ხართ ყველა. თქვენი ბრალია, რაც გვჭირს. შემოვიდოდა გერმანია და ვიცხოვრებდით კარგად. ომგადაზდილები განზე გადგნენ, იქვე ადლებთან განლაგებულ სავარძლებში ძლივს ჩაიკეცნენ გაოგნებულნი“.

ზემოთ აღწერილი შემთხვევიდან ან ციტირებული ტექსტიდან გამომდინარე დასკვნა, თითქმის აკაკი თოფურია, ა. ცანავას სიტყვებით რომ ვთქვათ, წარსულის შეუპოვარ კრიტიკოსებს, ჩვენი ეროვნული მოძრაობის მონაწილეებს უწოდებს ცინიკოსებს.

ტექსტიდან არ ჩანს, რომ ახალგაზრდა ეროვნული მოძრაობის

მონაწილეა და საერთოდ, ყველა ახალგაზრდას ნუ მიეაწერთ რჩეულთა თვისებებს. განა ეროვნული მოძრაობის ღირსეული წარმომადგენლები თვით არ ებრძვიან ახალგაზრდობაში ფესვგადგმულ შეუფერებელ მოქმედებებს? რა არის ეს, პირადული მტრობის გამოხატულება თუ ეროვნულ მოძრაობასთან მიტმასნების ცდა?

აპოლონ ცანავასაგან ასეთი მოქმედება პირველი არ არის, ბოლოს და ბოლოს, რომ უნდა აღიკვეთოს პრესის გამოყენება ანგარიშსწორების მიზნებისათვის.

ომისა და შრომის ვეტერანები: **მიხეილ შენგელია**, პროფესორი, მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი, ირმ. დიონე მაჩაბიძე, პროფესორი, ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორი, კარპეზ აბაშანაძე, პროფესორი, ვეტერინარიის მეცნიერებათა დოქტორი, პაპაძე მამუკაშვილი, საქართველოს ფიზიკური კულტურისა და სპორტის დამსახურებული მუშაკი, ვლადიმერ გელაშვილი, რესპუბლიკის დამსახურებული ინჟინერი, გიორგი იოსელიანი, საქართველოს დამსახურებული ინჟინერი.

ლიადა უპირობო — თავისუფლების მოთხოვნა, მთელს თავის სახეობას რომელიმე შორეული მათ ძე დუნიანს მავიური სახეობის შემოქმედებაზე ამყარებს, ცოტ-ცოტა და მტრ-ნაყლები ინტელიგენტი, ერთი შეხედვით, უკვლავა უკვ. თითქმის და ამიტომაც ჰერს აღმათ ამ ცნების შენარჩუნის დადგენა. ის, რაც უკვ-ლაშია, არავინა. და ესე იგი — იმისი, ვინც არავინა. არის ერთი ანეთი ფრანგული ფიქში; „არავინა ქალები“ — ფიქში დიდებულია და სათაურიც შედგამოვირ-ლია აქვს. „არავინა ქალები“ და „არავინა ქალები“ ჩვენი დროის უმ-წავაზე ეპოქოლოგიური პრობლემაა და იგი უფროა დიდი პრობლემა, ჩემი შეტყობით, სწორედ კულტურის მასობრიობისა და საყოველ-ლითა ინტელიგენტობის ამჟამის. საფრანგეთის ახალგაზრდობის 1908 წლის ბუნტი, უპირველეს ყოვლი-სა, თავისი წესობრივი პროფილით არის საგულდისი და ნაწინაობ-ლია. მე მასობრივ, მაგალითად, რო-გორ შეაფასა ეს ამბები მანერ-თმა ჩვენმა ძველმა — ბრუნიერ-ის შერე გულდობლივად გაიციქოს-ნებლმა — ბოლშევიკმა: ვერ ა-არგეს ფრანგმა კომუნისტებმა, და-დაუღუღლებს ხელში აღების საუ-კეთესო შანსი გაუშვებო ხელი-დან. იყო და იმ კაცმა, რასაც ამ-ობდა — ნებისმიერი რევოლუცი-სიუვარდლის თავისუფლების მოთ-ხოვნით იგივე მომენტს საპოთა-ბინამდელით ასე აფიქსირებს ქა-რთველი პოეტი: „...სიტყვა „ქურ-და“ — უარყოფითი დამკარგა დე-რა“. სწრა-ში მოქმედ ძალაუფლ-ების სტრუქტურის საფუძველი მა-შინ ეგრებოდა, როდესაც სწორ-ედ თავისუფალი სიუვარდლის სა-ხელით თვინებურად იცვლებოდა სწრა-ს რესპუბლიკების ისტორიუ-ლის საზღვრები. სიტყვათა შედრ-დობის ცვლაზე სწორედ ამ დროი-დან იწყება დღემდამდე ამ ერთ შეიქცემდზე. რაღა თქმა უნდა, რომ ვერც სიტყვა „ინტელიგენტი“ გა-

ებს და უმაღლესი სივრცის სივრ-ცის ამ, შისივე სტიმულირებულ, გამარჯვებას ჩვენსას. ინტელიგენტი არც თვალმხსნელია და არც მცდე-ლი, იგი ზოგჯერ სხეული სინდისი-ნებისმიერი საზოგადოებისათვის და თავად ამ საზოგადოებაზე და-მოკიდებული, თუ რამდენად აღი-ზიანებს იგი მას. ინტელიგენტი არ არის სოციალური ფენომენი — იგი არც წოდებაა, არც ფენა და მით უმეტეს, — არც კლასი, იგი სი-სხლე და ზოგიერთ თავისი გარე-მომცველი საზოგადოებისა და გან-ხორციელებული სულიერება უპი-რველეს ყოვლისა თავისი ხალხისა და თავისი ერისა. არავითარი ში-შენლობა არა აქვს არც იმას, თუ რითი იჩენს იგი თავს — ინტე-ლიგენტის რაობას ვერ განსაზღვრ-ავს ვერც მისი ხელობა. ინტელი-გენტის უპირველესი თვისებაა გა-ხლავთ ეპევი. დაუშვებელია კი — სრულიად დაუშვებელი — მხო-ლოდ ძალადობის ნაყოფია ამ ქვეყანაზე, ანუ „შეშით შექმნილი სიუვარდლის“ ნაყოფი — დაახლო-ებით იმდგავარი, რაცვარადი გა-მოიყურება დღის ჩვენში უკანასკ-ნელი, საძირკველმორეუელი პასტ-ორი ამ დაუშვებლობისა. საზო-გადოება „სტალინი“ სახით, ძა-ლადობის ერთისა და იმავე დროს ყველაზე სრულყოფილსა და უკვ-დელს უწყინარ ფორმას, ცხადია, სახელმწიფო წარმოადგენს, რო-მელიც, მიუხედავად იმისა, ეროვ-ნულია თუ მრავალეროვნული და მრავალქვეყნოვანი, სამართლებრი-ვია თუ უსამართლო, ყოველთვის იყო, არის და იქნება, ვიდრე იქ-ნება, ძალადობა. ის, რაც არც წო-დებაა, არც ფენა, არც კლასი და არც ხელობა, ვერანაირი ძალად-ობის და, რა თქმა უნდა, ვერც სახელმწიფოს სამსახურში ვერ ხა-დგება. თუმცა, ერის მხატვრება კი ექსისტება მას.

ცხადია, ამ თვალსაზრისით, ინ-ტელიგენტი უმკველად ზოგადპო-ლირიული ფენომენია, მაგრამ ეს არც კოსმოპოლიტიზმია მისი და არც ინტერნაციონალიზმი, ეს სწორედ ყოველგვარი „იშმის“ უარყოფი-ლი „სამყაროს მოქალაქეობა“ გა-ხლავთ, რაც, ცხადია, ყოველდ-რამოვლენილია ერთი, რომელიმე კონკრეტული ქვეყნის მოქალაქე-

ბისა და უმაღლესი სივრცის სივრ-ცის ამ, შისივე სტიმულირებულ, გამარჯვებას ჩვენსას. ინტელიგენტი არც თვალმხსნელია და არც მცდე-ლი, იგი ზოგჯერ სხეული სინდისი-ნებისმიერი საზოგადოებისათვის და თავად ამ საზოგადოებაზე და-მოკიდებული, თუ რამდენად აღი-ზიანებს იგი მას. ინტელიგენტი არ არის სოციალური ფენომენი — იგი არც წოდებაა, არც ფენა და მით უმეტეს, — არც კლასი, იგი სი-სხლე და ზოგიერთ თავისი გარე-მომცველი საზოგადოებისა და გან-ხორციელებული სულიერება უპი-რველეს ყოვლისა თავისი ხალხისა და თავისი ერისა. არავითარი ში-შენლობა არა აქვს არც იმას, თუ რითი იჩენს იგი თავს — ინტე-ლიგენტის რაობას ვერ განსაზღვრ-ავს ვერც მისი ხელობა. ინტელი-გენტის უპირველესი თვისებაა გა-ხლავთ ეპევი. დაუშვებელია კი — სრულიად დაუშვებელი — მხო-ლოდ ძალადობის ნაყოფია ამ ქვეყანაზე, ანუ „შეშით შექმნილი სიუვარდლის“ ნაყოფი — დაახლო-ებით იმდგავარი, რაცვარადი გა-მოიყურება დღის ჩვენში უკანასკ-ნელი, საძირკველმორეუელი პასტ-ორი ამ დაუშვებლობისა. საზო-გადოება „სტალინი“ სახით, ძა-ლადობის ერთისა და იმავე დროს ყველაზე სრულყოფილსა და უკვ-დელს უწყინარ ფორმას, ცხადია, სახელმწიფო წარმოადგენს, რო-მელიც, მიუხედავად იმისა, ეროვ-ნულია თუ მრავალეროვნული და მრავალქვეყნოვანი, სამართლებრი-ვია თუ უსამართლო, ყოველთვის იყო, არის და იქნება, ვიდრე იქ-ნება, ძალადობა. ის, რაც არც წო-დებაა, არც ფენა, არც კლასი და არც ხელობა, ვერანაირი ძალად-ობის და, რა თქმა უნდა, ვერც სახელმწიფოს სამსახურში ვერ ხა-დგება. თუმცა, ერის მხატვრება კი ექსისტება მას.

ცხადია, ამ თვალსაზრისით, ინ-ტელიგენტი უმკველად ზოგადპო-ლირიული ფენომენია, მაგრამ ეს არც კოსმოპოლიტიზმია მისი და არც ინტერნაციონალიზმი, ეს სწორედ ყოველგვარი „იშმის“ უარყოფი-ლი „სამყაროს მოქალაქეობა“ გა-ხლავთ, რაც, ცხადია, ყოველდ-რამოვლენილია ერთი, რომელიმე კონკრეტული ქვეყნის მოქალაქე-ობისა და უმაღლესი სივრცის სივრ-ცის ამ, შისივე სტიმულირებულ, გამარჯვებას ჩვენსას. ინტელიგენტი არც თვალმხსნელია და არც მცდე-ლი, იგი ზოგჯერ სხეული სინდისი-ნებისმიერი საზოგადოებისათვის და თავად ამ საზოგადოებაზე და-მოკიდებული, თუ რამდენად აღი-ზიანებს იგი მას. ინტელიგენტი არ არის სოციალური ფენომენი — იგი არც წოდებაა, არც ფენა და მით უმეტეს, — არც კლასი, იგი სი-სხლე და ზოგიერთ თავისი გარე-მომცველი საზოგადოებისა და გან-ხორციელებული სულიერება უპი-რველეს ყოვლისა თავისი ხალხისა და თავისი ერისა. არავითარი ში-შენლობა არა აქვს არც იმას, თუ რითი იჩენს იგი თავს — ინტე-ლიგენტის რაობას ვერ განსაზღვრ-ავს ვერც მისი ხელობა. ინტელი-გენტის უპირველესი თვისებაა გა-ხლავთ ეპევი. დაუშვებელია კი — სრულიად დაუშვებელი — მხო-ლოდ ძალადობის ნაყოფია ამ ქვეყანაზე, ანუ „შეშით შექმნილი სიუვარდლის“ ნაყოფი — დაახლო-ებით იმდგავარი, რაცვარადი გა-მოიყურება დღის ჩვენში უკანასკ-ნელი, საძირკველმორეუელი პასტ-ორი ამ დაუშვებლობისა. საზო-გადოება „სტალინი“ სახით, ძა-ლადობის ერთისა და იმავე დროს ყველაზე სრულყოფილსა და უკვ-დელს უწყინარ ფორმას, ცხადია, სახელმწიფო წარმოადგენს, რო-მელიც, მიუხედავად იმისა, ეროვ-ნულია თუ მრავალეროვნული და მრავალქვეყნოვანი, სამართლებრი-ვია თუ უსამართლო, ყოველთვის იყო, არის და იქნება, ვიდრე იქ-ნება, ძალადობა. ის, რაც არც წო-დებაა, არც ფენა, არც კლასი და არც ხელობა, ვერანაირი ძალად-ობის და, რა თქმა უნდა, ვერც სახელმწიფოს სამსახურში ვერ ხა-დგება. თუმცა, ერის მხატვრება კი ექსისტება მას.

ცხადია, ამ თვალსაზრისით, ინ-ტელიგენტი უმკველად ზოგადპო-ლირიული ფენომენია, მაგრამ ეს არც კოსმოპოლიტიზმია მისი და არც ინტერნაციონალიზმი, ეს სწორედ ყოველგვარი „იშმის“ უარყოფი-ლი „სამყაროს მოქალაქეობა“ გა-ხლავთ, რაც, ცხადია, ყოველდ-რამოვლენილია ერთი, რომელიმე კონკრეტული ქვეყნის მოქალაქე-ობისა და უმაღლესი სივრცის სივრ-ცის ამ, შისივე სტიმულირებულ, გამარჯვებას ჩვენსას. ინტელიგენტი არც თვალმხსნელია და არც მცდე-ლი, იგი ზოგჯერ სხეული სინდისი-ნებისმიერი საზოგადოებისათვის და თავად ამ საზოგადოებაზე და-მოკიდებული, თუ რამდენად აღი-ზიანებს იგი მას. ინტელიგენტი არ არის სოციალური ფენომენი — იგი არც წოდებაა, არც ფენა და მით უმეტეს, — არც კლასი, იგი სი-სხლე და ზოგიერთ თავისი გარე-მომცველი საზოგადოებისა და გან-ხორციელებული სულიერება უპი-რველეს ყოვლისა თავისი ხალხისა და თავისი ერისა. არავითარი ში-შენლობა არა აქვს არც იმას, თუ რითი იჩენს იგი თავს — ინტე-ლიგენტის რაობას ვერ განსაზღვრ-ავს ვერც მისი ხელობა. ინტელი-გენტის უპირველესი თვისებაა გა-ხლავთ ეპევი. დაუშვებელია კი — სრულიად დაუშვებელი — მხო-ლოდ ძალადობის ნაყოფია ამ ქვეყანაზე, ანუ „შეშით შექმნილი სიუვარდლის“ ნაყოფი — დაახლო-ებით იმდგავარი, რაცვარადი გა-მოიყურება დღის ჩვენში უკანასკ-ნელი, საძირკველმორეუელი პასტ-ორი ამ დაუშვებლობისა. საზო-გადოება „სტალინი“ სახით, ძა-ლადობის ერთისა და იმავე დროს ყველაზე სრულყოფილსა და უკვ-დელს უწყინარ ფორმას, ცხადია, სახელმწიფო წარმოადგენს, რო-მელიც, მიუხედავად იმისა, ეროვ-ნულია თუ მრავალეროვნული და მრავალქვეყნოვანი, სამართლებრი-ვია თუ უსამართლო, ყოველთვის იყო, არის და იქნება, ვიდრე იქ-ნება, ძალადობა. ის, რაც არც წო-დებაა, არც ფენა, არც კლასი და არც ხელობა, ვერანაირი ძალად-ობის და, რა თქმა უნდა, ვერც სახელმწიფოს სამსახურში ვერ ხა-დგება. თუმცა, ერის მხატვრება კი ექსისტება მას.